

ФУНКЦІОНАЛЬНИЙ СТАН АВТОНОМНОЇ НЕРВОВОЇ СИСТЕМИ У ЗДОРОВИХ ОСІБ З РІЗНИМ СПІВВІДНОШЕННЯМ ЖИРОВОЇ ТА М'ЯЗОВОЇ ТКАНИН

**©В. П. Фекета, О. Ю. Райко, К. Б. Ківежді, Ю. М. Савка,
Г. Б. Цяпець, С. В. Цяпець**

Ужгородський національний університет

Відомо, що функціональний стан автономної нервової системи (АНС) суттєво залежить від вмісту жиру в організмі людини. Особливо небезпечним з точки зору вегетативних розладів є вісцеральний жир. За даними багатьох авторів цей вид жиру є своєрідною «метаболічною бомбою», яка впливає на більшість ланок нейрогуморальної регуляції. Однак дещо менше в літературі висвітлені особливості автономної регуляції з врахуванням вмісту не тільки жиру, але й скелетних м'язів. На наш погляд, негативний вплив надмірного жиру в

значній мірі може нівелюватися участю в метаболічних процесах скелетних м'язів. Для підтвердження цієї гіпотези було обстежено 34 здорових осіб віком від 36 до 50 років чоловічої статі. Всі вони не пред'являли скарг на здоров'я і професійно не займалися спортом.

Вміст жиру та скелетних м'язів в організмі обстежених визначався з допомогою аналізатора складу тіла Tanita 600В (Японія) і виражався у відсотках, а співвідношення між вмістом м'язової та жирової тканин характеризували безрозмірним

Матеріали науково-практичної конференції «Актуальні питання патології за умов дії надзвичайних факторів»

коефіцієнтом К. Функціональний стан АНС оцінювали методом реєстрації показників варіабельності серцевого ритму за допомогою електрокардіографічного модуля приладу «Варіокард» (Україна). Про активність симпатичного відділу АНС судили за показником LF (мс²), парасимпатичного відділу – за показником HF(мс²), про активність надсегментарних рівнів автономної регуляції – за показником VLF(мс²). Окрім цього розраховували показник симпато-вагального балансу LF/HF та відносний внесок у відсотках кожного з показників окремих ланок АНС у загальну варіабельність серцевого ритму (TP, мс²). Співвідношення між показниками складу тіла та варіабельності серцевого ритму оцінювали методом кореляційного аналізу.

Статистична обробка отриманих даних показала, що існує вірогідний позитивний кореляційний зв'язок між вмістом жиру та показником VLF і VLF% ($r=0,37$, $p<0,05$ та $r=0,41$, $p<0,02$), між вмістом скелетних м'язів та TP і HF ($r=0,31$, $p<0,05$ та $r=0,45$, $p<0,01$) та негативна кореляція між вмістом скелетних м'язів і LF($r=0,29$, $p<0,05$). Однак найвищі коефіцієнти кореляції були знайдені між коефіцієнтом К та більшістю показників варіабельності серцевого ритму. Зокрема, кореляція між К та HF, LF, VLF і TP відповідно склала: 0,59 ($p<0,01$), -0,61($p<0,005$), -0,55 ($p<0,01$) та 0,73 ($p<0,001$). Ці результати свідчать на користь гіпотези про те, що одним із суттєвих факторів у формуванні функціонального стану АНС є саме співвідношення вмісту м'язової та жирової тканин у організмі людини.